

Do Havlíčkova náměstí jsou vepsány dějiny Žižkova

16.01.2015

Centrální radniční náměstí je se Žižkovem jako samostatným městem a později pražskou městskou částí neoddělitelně spojeno od jeho počátků.

Havlíčkovo náměstí se od svého vzniku v roce 1875 až do roku 1911 nazývalo Basilejské. První větší budova zde postavená, byla budova školy z roku 1883 podle projektu arch. Sponnara. Otevřena byla 20. září 1885. K původně dvoupatrové budově bylo v roce 1895 přistavěno třetí patro. Dominantou náměstí se stala budova žižkovské radnice vybudovaná v novorenesančním slohu. Po předběžných jednáních městské zastupitelstvo vydalo 28. listopadu 1887 povolení ke stavbě této nové radnice. Podmínkou však bylo, že navržená věž bude přiměřeně zvýšena a pod budovou bude vybudován sklep – dnešní Galerie pod radnicí.

V září roku 1890 byl městský úřad přestěhován do nové radnice. První zasedání městského zastupitelstva se pak konalo 2. prosince 1890. Budova radnice však nestačila svojí kapacitou, a proto bylo v letech 1910–1911 stavitelem Zdeňkem Fričem přistavěno křídlo do Lipanské ulice. Třetí dominantní budovou náměstí je nárožní dům U Merkura, vystavěný Eduardem Žďárským (1855–1941), který byl v letech 1988–1903 starostou Žižkova. Na náměstí tedy stojí tři velké budovy, každá s jiným posláním. Škola, radnice a obytný dům. Aby toho nebylo málo, uvažovalo se i o stavbě kostela. Postupem času však od tohoto záměru sešlo.

Uprostřed náměstí je umístěna socha K. H. Borovského od sochaře Josefa Strachovského, jejíž originál stojí před Vlašským dvorem v Kutné Hoře. Socha vzbudila takový zájem veřejnosti, že mimo Žižkov je umístěna ve Vysokém nad Jizerou, Havlíčkově Brodě a v americkém Chicagu. Po přejmenování Basilejského náměstí na Havlíčkovo náměstí, byla socha slavnostně odhalena dne 16. května 1911.

V průběhu let byla socha z náměstí dvakrát odstraněna. Poprvé to bylo v roce 1943 na příkaz okupačních orgánů. Paradoxem je, že žulový podstavec sochy na místě zůstal. Po válce, dne 28. července 1946, byla socha vrácena na původní místo. Podruhé socha opustila své místo ve druhé polovině února roku 1977 z důvodu prací na kolektoru do ulice Jana Želivského. Po osmi letech, v roce 1985, se vrátila na původní místo. V letošním roce prošlo náměstí architektonickými úpravami.